

DOCUMENT CONCLUSIU DE LA REFLEXIÓ ESTRATÈGICA DE L'ESCOLA CRISTIANA DE CATALUNYA EN L'ÀMBIT DE LA IDENTITAT I MISSIÓ

Aquest document ha estat presentat
en el marc del Congrés de l'Escola Cristiana, Quòrum23,
celebrat a La Salle Bonanova (Barcelona),
el 19 d'octubre de 2023

PRESENTACIÓ

La primavera del 2022 l'Escola Cristiana de Catalunya va iniciar un procés de reflexió estratègica conjuntament amb les institucions adherides, a partir de la pregunta: Quins han de ser els trets diferencials de l'escola cristiana al segle XXI?

Començava un camí que ha esdevingut sinodal amb la participació de 486 persones d'arreu de Catalunya: titularitats, equips directius, docents, famílies, alumnes, preveres, religiosos i religioses i persones expertes externes. Tres àmbits han centrat les reflexions: la identitat cristiana, la qualitat pedagògica i el compromís social.

Totes les aportacions que s'han fet en aquests àmbits han quedat recollides en els documents "Document conclusiu de la reflexió estratègica de l'Escola Cristiana de Catalunya en l'àmbit de la identitat i missió" i "Document conclusiu de la reflexió estratègica de l'Escola Cristiana de Catalunya en l'àmbit pedagògic" que han estat coordinats pel Dr. Andreu Ibarz i pel Dr. Joan Mateo, respectivament.

Les propostes d'aquest Marc Estratègic han d'ajudar a orientar la missió educativa dels nostres centres i a la construcció de comunitats obertes, fraternes i solidàries.

Un agraïment a totes les persones que s'han implicat en aquest procés i que han aportat la seva valuosa experiència.

ÍNDEX

PRIMERA PART

Escola cristiana. Som futur...

Perquè caminem junts, i junts encarem els (nous) reptes d'avui i de l'esdevenidor.

1r. EIX: UN CAMÍ INICIAT QUE CONTINUA... ..... pàgina 7

D'una certa autoreferencialitat a la Sinodalitat educativa: caminem junts!

2n. EIX: AMB UN ESTIL SINGULAR ..... pàgina 9

La prioritat de l'anàlisi, el diàleg, el discerniment, les arrels i la recerca.

SEGONA PART

Escola cristiana. Som futur...

Perquè estिमem la vida, l'educació i l'escola. Les persones, el centre.

3r. EIX: SOM ESCOLES VIVES: ESCOLA I EDUCACIÓ PER A UNA VIDA PLENA

Passió i creativitat per la humanització. .... pàgina 11

4t. EIX: AMB JESUCRIST EN EL «CENTRE» ..... pàgina 14

El mestre entre nosaltres: Camí, veritat i la vida.

TERCERA PART

Escola cristiana. Som futur...

Perquè estem compresos en la construcció d'un món millor, per a tots!

Una esperança que ens dona força per a la transformació.

5è. EIX: COMPROMÍS I CURA ..... pàgina 17

Pacte Educatiu Global.

6è. EIX: I CULTURA DEL DIÀLEG ..... pàgina 20

El deure de la identitat, la valentia de l'alteritat i la sinceritat de les intencions.

PRIMERA PART

Escola cristiana. Som futur...

Perquè caminem junts, i junts encarem els (nous) reptes d'avui i de l'esdevenidor.

1r. EIX: UN CAMÍ INICIAT QUE CONTINUA...

*D'una certa autoreferencialitat a la Sinodalitat educativa: caminem junts!*¹

Horitzó inspirador: La sinodalitat i l'experiència sinodal.

Empatitzem amb el "moment" eclesial: Fem camí junts! Hem pensat massa vegades en la pròpia realitat i, tradicionalment, hem prioritzat els carismes-estils particulars per sobre de les arrels que ens uneixen.

Tot l'escenari viscut i que viurem sobre la sinodalitat ha de tenir una forta incidència

en l'àmbit de les escoles cristianes. El fet de caminar junts o, dit d'una altra manera, la comunió, participació i missió han de suposar uns nous elements a incorporar. Estem cridats a somniar a cor què vols i a dissenyar nous escenaris. La sinodalitat és una resposta que l'Església dona al món.

PROPOSTES:

1.1 Increment de la coordinació interna i externa de les institucions educatives implicades.

OBJECTIUS:

- I. Desplegar, d'un treball conjunt, interxarxes escolars dels instituts o congregacions en una zona geogràfica amb activitat compartida pel que fa als recursos humans, formació, planificació de l'oferta educativa, màrqueting, edificis, experteses, etc.
- II. Crear i desenvolupar sinergies. Unir esforços en els diversos àmbits i moments de la dinàmica educativa (planificació, formació, recursos humans, etc.). Ser capaços de renunciar a les coses pròpies per obrir noves mires. Prendre consciència que això demana un procés de treball més compartit sortint de l'entotsolament de cada institució i de cada carisma. L'experiència ens avala. Compartir enriqueix, ens renova i ens fa més forts.
- III. Dissenyar i desenvolupar un procés formatiu i de treball que faci factible aquesta proposta.

1.2 Desplegament de ponts i col·laboracions entre els escenaris de la pastoral escolar i universitària.

OBJECTIUS:

- I. Mantenir i desenvolupar sessions de coneixement i coordinació entre els agents de pastoral d'ambdós entorns, realització d'activitats conjuntes, realització del seguiment i acompanyament dels joves sense "talls" pel fet d'haver acabat una determinada etapa, etc.
- II. Analitzar, mesurar i evidenciar l'impacte social dels alumnes que s'han educat a les escoles cristianes

1.3 Potenciació de la relació de les diòcesis en aquesta activitat eclesial tan rellevant.

OBJECTIUS:

- I. Millorar l'actitud real de reciprocitat entre l'organització diocesana i les escoles.
- II. Treballar més coordinadament amb les parròquies.

1.4 Sensibilització per compartir amb la FECC el procés de discerniment sobre el futur d'un determinat centre educatiu amb prou temps per cercar possibilitats que facilitin la presència del projecte d'escola cristiana al territori.

OBJECTIUS:

- I. Treballar amb les institucions per donar una resposta conjunta a les necessitats demogràfiques i socials de cada moment i territori.
- II. Elaborar i compartir un protocol bàsic davant les situacions de dificultat.
- III. Millorar els mecanismes de comunicació i d'intervenció.
- IV. Cercar recursos econòmics per ajudar els altres en les situacions discernibles.

2n. EIX: AMB UN ESTIL SINGULAR

*La prioritat de l'anàlisi, el diàleg, el discerniment, les arrels i la recerca.*²

PROPOSTES:

2.1 Necessitat de constituir o formar part d'un *think tank* que expliciti el valor i el sentit de la coexistència de diversitat d'escoles en el marc del Servei d'Educació de Catalunya.

OBJECTIUS:

- I. Afavorir la constitució d'una entitat que desplegui i publiqui estudis sobre les institucions educatives d'iniciativa social i les seves múltiples aportacions educatives, culturals i socials, a partir de les diverses tradicions pedagògiques d'origen associatiu o religiós. Fer prospectiva sobre els diversos aspectes implicats i proposar models de millora del sistema educatiu.
- II. Generar dinàmiques de diàleg i de lligam amb les diverses institucions, organitzacions i entitats vinculades al sistema educatiu, tant de l'àmbit de l'administració com de caràcter privat, en l'àmbit local, nacional, estatal o europeu.

2.2 El discerniment comunitari com a instrument clau a les escoles. El gran nombre de situacions –programades o sobrevingudes– i l'enorme flux de complexes realitats personals i familiars que s'esdevenen a les escoles cristianes han d'afavorir espais d'alta qualitat per al discerniment de la comunitat educativa.

OBJECTIUS:

- I. Instaurar entorns de formació en aquest discerniment, com també espais i mitjans per desenvolupar-lo. Aquest discerniment comunitari permetrà descobrir una renovada crida a les escoles cristianes, com a col·lectius eclesials, en una situació històrica concreta que es traduirà en la presa de decisions i la dinàmica espiritual.
- II. Desplegar dinàmiques territorials per establir espais de relació i compartir, en xarxa, processos de discerniment..

2.3 Revisió i actualització de la tradició pedagògica dels diversos centres, xarxes i carismes.

OBJECTIUS:

- I. Donar a conèixer, a l'opinió pública, la nostra tasca educativa i social, sense ànim de lucre i amb valors arrelats en l'Evangeli. Recuperar, de manera actualitzada, les dimensions transgressores i innovadores dels tarannàs fundacionals.
- II. Revisar, de manera crítica, el com i el què comuniquem sobre el projecte de cadascuna de les escoles cristianes. Manifestar una certa renovació de la identitat, la imatge, el discurs, els arguments...

2.4 Increment de l'activitat de recerca dels mestres i del professorat.

OBJECTIUS:

- I. Anar més enllà dels grups o de les comissions de treball, i garantir que, en la dedicació laboral d'un nombre mínim del personal docent, es contempli la tasca de recerca educativa, preferentment en grup i per projectes. Això afavorirà un entorn singular per a les escoles cristianes que disposaran, en la seva dinàmica, d'un element diferencial vinculat a la qualitat, la millora i la prospectiva.
- II. Cercar fórmules de selecció, incentivació i reconeixement dels docents amb aquest perfil i trobar mecanismes de finançament.

SEGONA PART

Escola cristiana. Som futur...

Perquè estimem la vida, l'educació i l'escola, les persones, el centre.

3r. EIX: SOM ESCOLES VIVES: ESCOLA I EDUCACIÓ PER A UNA VIDA PLENA

*Passió i creativitat per la humanització.*³

3.1 Estimem la vida, l'escola i l'educació.

OBJECTIUS:

- I. Identificar les escoles cristianes com a generadores de vida atractiva, desitjable i compromesa per la seva manera d'encarar el procés educatiu i obrir nous horitzons, per la tipologia de relacions entre els membres de la comunitat educativa i pel seu compromís en la transformació del món.
- II. Fer, de l'escola, un nou hàbitat de l'aprenentatge humanitzador i de sentit, tot integrant la diversitat epistemològica, la transdisciplinarietat i la competència hermenèutica..
- III. Oferir una educació integral i integradora que contempli, de manera harmònica, la creativitat dels fundadors i la innovació que aporten els equips dels centres.

3.2 Creatius amb el currículum i apassionats per l'aprenentatge. Assumir el repte d'articular els ensenyaments curriculars per tal que quedin conscientment integrats en els relats transformadors que cerquen construir un futur determinat per a les esperances dels éssers humans.

OBJECTIUS:

- I. Redissenyar currículums al servei de la vida més humana tot garantint la referència, la interpel·lació i la proposta actualitzada de l'humanisme cristià, que també incorpora processos i procediments. La referència i la formació en l'antropologia cristiana és cabdal en el context actual.

- II. Garantir el fet que les àrees o matèries afavoreixin el diàleg entre els continguts de la fe i la cultura com a praxi educativa d'evangelització de la cultura –i inculturació– de la fe.
- III. Alinear les actituds dels membres de la comunitat educativa amb la vivència de la passió per educar: acollida, esperança, lliurament, alegria, bondat, creativitat, consol, cura, suport.

3.3 Oferiment als infants i joves –des de la perspectiva curricular– de camins (lectures, racons, tallers, projectes, investigacions, treballs de col·laboració, etc.) en què la seva creativitat, els seus talents i la seva recerca afavoreixin el fet de fer-se preguntes sobre el sentit de la vida.

OBJECTIUS:

- I. Disposar d'un banc d'iniciatives curriculars per desplegar la pregunta i l'experiència sobre el sentit (o "propòsit de la vida", "projecte de sentit") de manera disciplinària, interdisciplinària o transdisciplinària.
- II. Actualitzar la cultura vocacional.
- III. Incorporar la competència espiritual i la interioritat, a la pràctica educativa, com a dimensió inherent a la persona humana, tot afavorint contextos de reflexió i d'experiència.
- IV. Incrementar la referència a l'Evangeli més enllà de la matèria de Religió catòlica.

3.4 Oferiment, també, de l'àmbit extraescolar, el lleure i el voluntariat.

OBJECTIU:

- I. Tenir ben present el potencial d'educació per a la vida de les activitats extraescolars, el lleure i les experiències de voluntariat en el marc de l'activitat de la comunitat educativa.

3.5 Cridats, tots, a la missió educativa evangelitzadora. Tots som i fem pastoral!

OBJECTIUS:

- I. Aprofundir i rebre formació sobre la missió educativoevangelitzadora com un nou paradigma de la pastoral educativa.
- II. Fer, de l'educació evangelitzadora, l'activitat referent de les escoles cristianes no solament pel seu horitzó, sinó també per la seva qualitat, els processos desplegats, els agents implicats, la transversalitat, l'impacte en el creixement personal, etc.
- III. Descobrir el potencial de l'educació evangelitzadora com a "obrador" de la identitat.
- IV. Desenvolupar noves eines d'anàlisi de l'educació evangelitzadora.

3.6 Estil: acollir, acompanyar, testimoniar i viure.

OBJECTIUS:

- I. Assumir la rellevància de l'acollida, l'acompanyament, la formació i el sentit de pertinença dels educadors.
- II. Enriquir i complementar la pràctica del lema "el centre és la persona" amb la praxi d'"el centre és el procés d'acompanyament a la persona", tot garantint una formació sòlida en l'acompanyament.
- III. Continuar aprofundint què vol dir acompanyar i acompanyament en el context educatiu contemporani.
- IV. Ser amatents a la importància de les transicions (escola-escola; escola-universitat; escola-món laboral, etc.). Tenir present, especialment, l'alumnat de CF.
- V. Viure les actituds i els valors cristians tenint cura, en particular, dels alumnes, de les seves famílies, del professorat i dels PAS.
- VI. Testimoniar, comunitàriament, el tarannà de l'evangeli -davant la pluralitat de cultures i conviccions presents en els centres- amb coherència, proximitat, humilitat i confessionalitat inspiradora.

4t. EIX: AMB JESUCRIST EN EL «CENTRE»

*El mestre entre nosaltres: Camí, veritat i la vida.*⁴

Horitzó inspirador: *Evangelii gaudium* (La joia de l'Evangeli) i *Christus vivit* (Crist és viu).

Jesús de Natzaret, a través de la seva vida i del seu missatge, va mostrar el veritable rostre de l'amor i d'allò que significa estimar. Jesús fou mestre d'estimació i model de servei. Però encara més, Ell és entre nosaltres com a "centre" en els nostres centres. I això vol dir oferir i compartir, de manera inspiradora, una dinàmica d'educació evangelitzadora; és a dir, evangelitzar educant i educar evangelitzant. Les nostres escoles són institucions catòliques arrelades en l'esperit del Concili Vaticà II, el qual aporta la clau de la seva identitat cristiana en un text central que diu així: "El misteri de l'home només s'aclareix plenament a la llum del misteri de Jesucrist" (GS 22). Tota persona humana viu i experimenta certes qüestions, que, encara que no sempre se les formulï explícitament, configuren la pregunta

decisiva pel sentit de la vida. En efecte; primer de tot, d'alguna manera, en la pròpia existència, s'experimenta una crida vers un amor ple (l'amor, la fraternitat, l'amistat, la generositat, la justícia, la solidaritat, el servei a tothom i als més necessitats...); en segon lloc, es viuen, alhora, experiències de negativitat i de mort (egoismes, injustícies, malentesos, decepcions, fracassos, pecat, malalties, fins la mateixa mort...); i, en tercer lloc, en el cor humà es manté, gairebé sempre, l'esperança en què, malgrat totes les dificultats i entrebancs, hi ha el desig, i la possibilitat d'un futur millor. Evangelitzar, amb Jesucrist en el centre, significa identificar la seva essencialitat, construir comunitat, donar testimoni i ser creïbles.

4.1 L'Essència: centrem l'horitzó del pensament i l'acció en Jesús de Natzaret.

Referir-nos a Ell des de la cultura, l'experiència o el testimoniatge. Ell és el nostre "valor afegit" en el context educatiu contemporani.

OBJECTIU:

- I. Compartir un relat de la nostra identitat, entenedor i adaptat a la realitat.

4.2 La Comunitat: hem de promoure la presència i el manteniment de comunitats de vida cristiana (focus de significació i testimoni).

OBJECTIUS:

- I. Consolidar l'actual gir significatiu pel que fa a la implicació de laïques i laics (docents o del personal d'administració i serveis).
- II. Consolidar la identitat dels equips de les escoles més enllà d'un sentit de pertinença.
- III. Proposar, a la comunitat educativa, una acció de primer anunci que sigui progressiva, respectuosa i coherent.
- IV. Generar entorns de formació espiritual, i de creixement en la fe, destinats a les famílies.
- V. Crear una comunitat educativa que esdevingui motor i referent de l'educació evangelitzadora. Una comunitat amb una narrativa que sigui recerca de sentit, potenciadora d'un projecte educatiu i motiu de celebrar la vida dels joves i dels adults. Una comunitat oberta i acollidora amb les persones i amant a la realitat.
- VI. Potenciar el sentit i sentiment de "Missió compartida" en els seus diversos nivells o àmbits d'aplicació (etapa, centre, xarxa escolar, església).

4.3 Testimoniatge: afavorir un escenari escolar en què els educadors siguin inspiradors dels valors de l'evangeli, com ara la gratuïtat, la compassió, la bondat, la bellesa, etc.

OBJECTIUS:

- I. Formar els membres de la comunitat educativa per tal de descobrir les maneres de posar en pràctica els valors i el missatge de l'evangeli.
- II. Mostrar una actitud, a contracorrent, de la superficialitat, dels missatges ràpids, curts, desconnectats...
- III. Afavorir el fet que, amb el testimoni dels educadors, els alumnes construeixin un relat de vida que expliqui qui són, d'on venen, o van, en quins valors se sustenten i què és, per a ells, el transcendent.

4.4 Credibilitat: la credibilitat es basa en la confiança i aquesta s'ha de conrear i instaurar canals de comunicació que col·laborin a l'establiment de lligams entre la comunitat educativa i la societat.

OBJECTIUS:

- I. Assumir que la credibilitat no tan sols passa per la marca, sinó també per una actitud, estil i fer personal durant les vint-i-quatre hores del dia.
- II. Superar alguns "esclavatges" derivats de la preocupació per la captació d'estudiants: renúncies d'allò que forma part del nostre patrimoni, manca de transparència, el pur màrqueting comunicatiu...

TERCERA PART

Escola cristiana. Som futur...

Perquè estem compresos en la construcció d'un món millor, per a tots!

Una esperança que ens dona força per a la transformació.

5è. EIX: COMPROMÍS I CURA

*Pacte Educatiu Global.*⁵

Horitzó inspirador: *Laudato si'*, *Fratelli Tutti* i *Amoris laetitia*.

Assumir, d'una manera clara i conjunta, la implicació en el Pacte Educatiu Global, les seves raons i, sobretot, els 7 compromisos: 1. Situar la persona en el centre; 2. Escoltar les joves generacions; 3. Promoure la dona; 4. Responsabilitzar la família; 5. Obrir-se a l'acollida; 6. Renovar l'economia i la política; 7. Tenir cura de la llar comuna. No ens oblidem però, de l'Agenda 2023, de tenir en compte la prioritat pels més vulnerables i de dues realitats fonamentals: la responsabilitat de les famílies i l'acompanyament.

Davant d'una greu fragmentació dels vincles humans i d'una globalització que ha generat molts problemes greus, la identitat de l'escola cristiana s'ha de manifestar per accions concretes –però articulades– d'una manera eficient i proporcionada als grans reptes. Un compromís per millorar el món de tots!

PROPOSTES:

5.1 Sensibilització, capacitat d'anàlisi i sentit crític davant els grans canvis contemporanis.

OBJECTIU:

- I. Disposar d'escenaris i instruments que facilitin l'anàlisi de la realitat des de la perspectiva d'una mirada universal i una mirada arrelada a l'entorn local (realitats dels pobles, barris, etc.).

5.2 Pacte Educatiu Global amb visió inclusiva: per a tots!

OBJECTIUS:

- I. Tenir un coneixement exhaustiu de les raons i l'abast del PEG.
- II. Oferir una formació en la *Laudato si'*, *Fratelli Tutti* i l'*Amoris laetitia* als diversos membres de la comunitat educativa, fent èmfasi en el seu potencial, en la inclusivitat de cara a les diferents sensibilitats religioses i culturals, i en la seva gran ressonància educativa.
- III. Afavorir el desplegament i el compromís en el PEG a les Escoles Cristianes de Catalunya.
- IV. Desenvolupar una gestió integradora i compromesa dels ODS i els OLS en el marc de PEG, tot concretant els aspectes més rellevants de l'àmbit de la sostenibilitat.
- V. Descobrir l'impacte i l'exigència personal i organitzativa per a tots els membres de la comunitat educativa a partir del treball PEG, ODS i OLS.

5.3 Opció pels pobres i vulnerables.

OBJECTIUS:

- I. Vetllar per l'atenció preferencial a les famílies vulnerables i procurar oferir-los una acció educativa excel·lent.
- II. Mostrar coneixement, sensibilitat i capacitat de resposta davant les noves vulnerabilitats.

5.4 Responsabilitat de la família i acompanyament de la persona.

OBJECTIUS:

- I. Motivar les famílies i oferir-los instruments i dinàmiques d'orientació i de formació per tal d'afavorir un creixement progressiu en la responsabilitat educativa..
- II. Ajudar a desplegar un entorn de coresponsabilitat familiar (participació, col·laboració, sensibilitat, identitat, etc.) en el marc de l'activitat de la comunitat educativa.
- III. Generar i viure processos d'acompanyament, també, en les "perifèries de la vida acadèmica" finalització d'estudis, vida professional, famílies, jubilació dels docents, etc.).

6è. EIX: CULTURA DEL DIÀLEG

*El deure de la identitat, la valentia de l'alteritat, i la sinceritat de les intencions.*⁶

6.1 La dinàmica dialògica com a element constitutiu de l'Església i de l'escola.

OBJECTIUS:

- I. Formar els membres de la comunitat educativa en tot allò relatiu a la pràctica del diàleg i en "ser diàleg", tot interioritzant la seva fonamentació i capacitat per al seu exercici.
- II. Vetllar per l'educació integral de la persona des de la diversitat i la diferència, desenvolupant actituds com l'acolliment, l'obertura, el respecte, el diàleg, la cura, la inclusió, la tolerància, l'esperit crític i la transformació social. El diàleg és fonamental per acostar-nos a la comunitat i formar-ne part. Presentar i compartir les identitats és una font d'enriquiment.
- III. Gestionar, de manera dialogant, la identitat cristiana del centre educatiu amb el pluralisme religiós i la diversitat de conviccions dels membres de la comunitat educativa.

6.2 Enfortiment de l'opció per l'educació intercultural i el diàleg intercultural com a matriu generativa d'un nou ésser; saber relacionar-nos i construir.

OBJECTIUS:

- I. Potenciar aquesta opció a partir d'una revisió del currículum i de les activitats quotidianes o extraordinàries del centre.
- II. Garantir, també, a més d'una alta qualitat de l'ensenyament de la Religió catòlica, una cultura religiosa general adaptada als temps i a les circumstàncies. El coneixement i el respecte per la diversitat religiosa, i la riquesa espiritual de les diferents cultures han de ser presents en els nostres centres. Això constituirà un element de la seva identitat.
- III. Desenvolupar, amb claredat, aterratges del diàleg intercultural més enllà dels cognitius, tot prioritzant els àmbits de la convivència, de la construcció d'un món millor i de la resposta als reptes del segle XXI.

- IV. Compartir experiències que aprofundeixin en el diàleg interreligiós com una veritable oportunitat i un enriquiment.

6.3 Millora de la transparència i la comunicació.

OBJECTIUS:

- I. Informar, a la comunitat educativa, dels recursos públics rebuts i la seva utilització i resultats, com també de tots els ajuts propis del centre adreçats a les famílies i a altres membres de la comunitat.
- II. Fer explícita tota la tasca social que duu a terme l'escola cristiana en àmbits diversos, com l'atenció a col·lectius vulnerables, la cooperació en el desenvolupament o la solidaritat entre centres educatius.
- III. Vetllar perquè els mitjans i els continguts comunicatius dels centres siguin els adients per explicar quins són els elements irrenunciables que formen part de la identitat, com també aquells que no són compatibles ni desitjats.

NOTES

A series of 20 horizontal lines providing space for writing notes.

Fundació Escola Cristiana de Catalunya
c. dels Àngels, 18, 6è | 08001 Barcelona
www.fecc.cat | fecc@fecc.cat